

Odpovede na často kladené otázky (FAQ)

k výzve s kódom OPKZP-PO4-SC411-2022-79

Aký je rozsah a náležitosti energetického auditu? Je potrebné vypracovať energetický audit na minimálne 90% celkovej spotreby energie objednávateľa energetického auditu? Ako vypracovať energetický audit v prípade novozriadenej prevádzky bez histórie spotreby energie?

Rozsah energetického auditu je stanovený v PPP č. 10 výzvy v časti *Podmienky oprávnenosti aktivít projektu* písm. a). V zmysle uvedeného ustanovenia sa pre účely výzvy za energetický audit (ďalej len „EA“) považuje :

- i) EA spracovaný podľa § 14 ods. 1 alebo ods. 9 zákona č. 321/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 321/2014 Z. z.“), ak je oprávnená aktivita tejto výzvy v EA samostatne identifikovateľná alebo
- ii) účelový EA s predmetom energetického auditu minimálne v rozsahu oprávnenej aktivity.

Výzvou vyžadované náležitosti EA sú stanovené v Príručke pre žiadateľa v podkapitole 3.1 v rámci Prílohy č. 7 ŽoNFP – Energetický audit.

PPP č. 10 výzvy v predmetnom písm. a) ustanovuje „*Prílohou ŽoNFP musí byť energetický audit,²¹ vypracovaný odbornou spôsobilou osobou.²²...*“. Všeobecné podmienky EA sú stanovené v poznámke pod čiarou č. 21; teda EA musí byť vypracovaný:

- a) v zmysle § 2 písm. j) zákona č. 321/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov a zároveň
- b) minimálne v rozsahu Prílohy č. 6 Smernice EP a Rady č. 2012/27/EÚ a zároveň
- c) primerane podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 179/2015 Z. z. o energetickom audite (ďalej len vyhláška MH SR č. 179/2015 Z. z.).

Všeobecné podmienky vo vyššie uvedených písm. a) až c) sa vzťahujú na oba druhy EA ustanovené v bode i) a ii) a sú minimálnymi požiadavkami pre oba druhy EA. Poukazujeme na skutočnosť, že definícia EA ustanovená v § 2 písm. j) zákona č. 321/2014 Z. z. neustanovuje potrebu vypracovania EA na minimálne 90% celkovej spotreby energie objednávateľa EA, rovnako tak táto potreba nevyplýva ani z Prílohy č. 6 Smernice EP a Rady č. 2012/27/EÚ. Predmetná príloha v písm. d) síce poukazuje na „...vytvorenie s spoľahlivého obrazu o celkovom hospodárení s energiou...“, avšak pre účely tejto výzvy sa uvedeným v prípade účelového EA rozumie celkové hospodárenie s elektrinou ako výsledkom predmetu projektu. Potreba uvádzania celkového hospodárenia s elektrinou je zvýraznená potrebou posúdenia „...priebehov spotreby elektriny v podniku a výroby elektriny...“ v EA, čo reprezentuje jednu z náležitostí EA ustanovených v Príručke pre žiadateľa. V prípade účelového EA sa aplikácia vyhlášky MH SR č. 175/2015 Z. z. uplatňuje primerane, čo znamená, že celková spotreba energie objednávateľa EA podľa v § 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky MH SR č. 175/2015 Z. z. sa môže obmedziť na celkovú spotrebu elektriny objednávateľa EA.

V prípade účelového EA je EA spracovaný minimálne v rozsahu Prílohy č. 6 Smernice EP a Rady č. 2012/27/EÚ, v súlade s definíciou EA ustanovenou v § 2 písm. j) zákona č. 321/2014 Z. z. ako aj

primeranou aplikáciou vyhlášky MH SR č. 179/2015 Z. z. a to aspoň pre jeden energonosič, ktorým je elektrina.

Náležitosti EA sú stanovené v Príručke pre žiadateľa v podkapitole 3.1 v rámci Prílohy č. 7 ŽoNFP – Energetický audit. Okrem iných náležitostí sa vyžaduje aj:

- posúdenie priebehov spotreby elektriny v podniku a výroby elektriny,
- posúdenie miery vlastnej spotreby vyrobenej elektriny.

V prípade spracovania EA na novozriadenú prevádzku bez histórie spotreby energie, energetický audítor samozrejme nemôže historicky posúdiť priebeh spotreby elektriny v podniku ani historicky posúdiť mieru vlastnej spotreby vyrábanej elektriny. V takomto prípade energetický audítor popíše túto situáciu v časti „Identifikácia predmetu EA“. Zároveň odborným odhadom posúdi priebeh spotreby elektriny v podniku, množstvo vyrobenej elektriny a mieru spotreby vyrobenej elektriny po realizácii projektu.

Čo sa považuje za výstavbu fotovoltaického zariadenia? Je možné považovať za výstavbu aj navýšenie kapacity existujúceho zariadenia? Umožňuje výzva aj rekonštrukciu a modernizáciu existujúcich zariadení?

PPP č. 10 výzvy ustanovuje iba jednu hlavnú aktivitu s názvom „Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny.“ Zároveň názov hlavnej aktivity neobsahuje zmienku o rekonštrukcii, modernizácii alebo zvýšení inštalovaného výkonu existujúcich zariadení.

Z uvedeného možno vyvodíť, že pre účely tejto výzvy sa výstavbou rozumie inštalácia nového samostatne funkčného zariadenia. Pod výstavbou pre účely tejto výzvy nemožno chápať rekonštrukciu, modernizáciu ani zvýšenie inštalovaného výkonu existujúceho zariadenia.

Čo sa rozumie inštalovaným výkonom predmetu projektu, na ktorý odkazuje bunka B14 v hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP? Rozumie sa ním súčet jednotkových výkonov fotovoltaických panelov zariadenia alebo súčet menovitých výkonov meničov na strane striedavého napätia v zmysle zákona č. 363/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov?

Príloha č. 3 výzvy v rámci merateľného ukazovateľa (ďalej len „MU“) P0705 - *Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov* ustanovuje „...Vypočíta sa ako súčet zvýšenej "kapacity" (inštalovaného elektrického výkonu) zariadenia/í na výrobu elektriny...“.

Hodnota MU P0705 teda vyjadruje súčet jednotkových výkonov všetkých fotovoltaických panelov, ktoré sú predmetom projektu.

Zároveň, keďže predmetom projektu môže byť iba zariadenie na výrobu elektriny je hodnota MU P0705 totožná s hodnotou MU P0706 – *Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov*. Príručka pre žiadateľa v podkapitole 3.1 v rámci Prílohy č. 10 ŽoNFP v časti *Value for Money* ďalej ustanovuje, že hodnota MU P0706 je totožná s hodnotou uvedenou v bunke B14 hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP a teda aj s hodnotou MU P0705 ako aj s hodnotami zmienených MU uvedených v tabuľke 10.2 formuláru ŽoNFP.

Musí elektrina vyrobená podporeným zariadením pokrývať spotrebu elektriny v podniku? Je umožnený aj predaj elektriny prijímateľom a ak áno v akom pomere?

Fotovoltaické zariadenie (ďalej „FVZ“ a/alebo „FVE“) môže vyrábať viac alebo menej elektriny ako je spotreba elektriny v podniku, pri zohľadnení legislatívnych podmienok, predovšetkým špecifik lokálneho zdroja¹. Zároveň upozorňujeme na povinnosť splniť náležitosti EA stanovené v Príručke pre žiadateľa v podkapitole 3.1 v rámci Prílohy č. 7 ŽoNFP – Energetický audit, konkrétne napr. posúdiť priebehy spotreby a výroby elektriny v podniku.

Výzva taktiež neobmedzuje predaj elektriny vyrobenej podporeným zariadením a to ani predaj elektriny v celom vyrobenom objeme bez jej využitia žiadateľom. To znamená, že predaj elektriny vyrobenej podporeným zariadením nie je v rozpore s ustanoveniami výzvy; je však potrebné dodržať podmienky vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, napríklad špecifiká lokálneho zdroja¹, ak relevantné. Upozorňujeme, že v prípade porušenia legislatívnych podmienok môže byť žiadateľ vystavený administratívnoprávnej zodpovednosti, prípadne aj trestnoprávnej zodpovednosti, napr. v zmysle § 251 zákona č. 300/2005 Z. z. trestný zákon v znení neskorších predpisov.

V PPP č. 13 v hodnotiacom kritériu 1.2 nie sú limitné hodnoty stanovené realisticky. Žiadny projekt nezíska v predmetnom kritériu 15 bodov, keďže na základe súčasnej trhovej situácie nie je možné vybudovať fotovoltaickú elektrárňu s inštalovaným výkonom 1 MWe za menej ako 647 000 EUR. Neuvažuje poskytovateľ s úpravou limitných hodnôt?

V PPP č. 13 výzvy sa v hodnotiacom kritériu (ďalej len „HK“) 1.2 posudzuje miera príspevku projektu k špecifickému cieľu 4.1.1 OP KŽP. Miera príspevku je vyjadrená na základe princípu *Value for Money*. Tento princíp bližšie objasňuje poznámka pod čiarou č. 29 ustanovujúca: „Princíp *Value for Money* vyjadruje pomer celkových oprávnených výdavkov (ďalej aj „COV“) projektu a deklarovanej cieľovej hodnoty merateľného ukazovateľa projektu P0706 – *Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov (MW)*...“.

Zároveň Príloha č. 4 výzvy v kapitole 3 ustanovuje „Oprávnený výdavok sa určí ako rozdiel medzi výdavkom do výroby energie z obnoviteľných zdrojov (predmet projektu = výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny) a podobným menej ekologickým výdavkom (kontrafaktuálna investícia = zariadenie KVET na báze zemného plynu), ktorý by sa dôveryhodne uskutočnil aj bez pomoci. Na uvedený rozdiel sa následne uplatní stanovená miera intenzity pomoci.“.

V zmysle vyššie uvedeného teda platí:

Value for Money = COV / hodnota MU P0706;

COV = Investičné výdavky FVE – Investičné výdavky Kontrafaktuálnej investície;

NFP = COV x intenzita pomoci.

Odvodením z výpočtu COV dostaneme:

Investičné výdavky FVE = COV + Investičné výdavky Kontrafaktuálnej investície.

To znamená, že výška investičných výdavkov projektu bude podstatne vyššia ako sú stanovené limitné hodnoty v HK 1.2.

¹ V zmysle § 2 ods. 3 písm. n) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Napr., ak pri projekte FVE inštalovaného výkonu 1MWe² sú:

Investičné výdavky FVE < 1 100 000 EUR; potom

COV = (< 1 100 000) – 453 000 = < 647 000 EUR; a

Value for Money = (< 647 000 / 1); teda < 647 000 EUR / MWe.

V uvedenom príklade teda projekt FVE inštalovaného výkonu 1 MWe s výškou investičných výdavkov menšou ako 1 100 000 EUR získa 15 bodov v hodnotiacom kritériu 1.2.

Keďže do výpočtu *Value for Money* vstupujú COV a nie celkové investičné výdavky sú limitné hodnoty HK 1.2 uvádzané bez započítania investičných výdavkov kontrafaktuálneho scenára. Poskytovateľ pri stanovovaní limitných hodnôt miery príspevku k ŠC 4.1.1 vychádzal z cien investičných výdavkov výstavby FVE zistených ku dňu vyhlásenia výzvy. Keďže tieto ceny sú považované za primerané aj ku dňu zverejnenia tejto odpovede poskytovateľ neuvažuje s navýšením limitných hodnôt miery príspevku k ŠC 4.1.1 v HK 1.2.

Je v rámci Prílohy č. 9 ŽoNFP akceptovateľné namiesto predloženia povolenia o zapojení zariadenia do distribučnej siete aj predloženie platnej Zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy?

Príručka pre žiadateľa v podkapitole 3.1 v časti Príloha č. 9 ŽoNFP ustanovuje, že žiadateľ, okrem iného, predkladá „*iný relevantný doklad vecne príslušného povoľujúceho orgánu podľa príslušného právneho predpisu, ktorý je vyžadovaný na realizáciu oprávnenej aktivity projektu (ak relevantné, napr. povolenie o zapojení zariadenia do distribučnej siete od prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy).*“

V prípade zapojenia FVZ / FVE do distribučnej sústavy je doklad vyjadrujúci súhlas prevádzkovateľa distribučnej sústavy stanovený iba exemplifikatívne, čo je reprezentované slovom „*napr.*“. Forma dokladu nie je teda daná taxatívne a vyplýva z interných predpisov prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Z uvedeného dôvodu je akceptovateľný aj iný doklad ako ten, ktorý je ako príklad uvedený v predmetnom ustanovení, pokiaľ budú splnené podmienky vyžadované pre samotnú prílohu výzvou.

V zmysle vyššie uvedeného je ako doklad vyjadrujúci súhlas prevádzkovateľa distribučnej sústavy akceptovateľné aj predloženie *Zmluvy o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy*. Na predmetnú zmluvu sa primerane aplikujú podmienky výzvy ustanovené na Prílohu č. 9 ŽoNFP. Predovšetkým predmetná zmluva musí byť platná a účinná pred predložením ŽoNFP, ako to primerane vyplýva z ustanovení *Hraničného termínu pre preukázanie splnenia PPP* Prílohy č. 9 ŽoNFP. Zároveň musí obsahovať záväzok prevádzkovateľa distribučnej sústavy pripojiť zariadenie do distribučnej sústavy a zabezpečiť maximálnu rezervovanú kapacitu pre vyvedenie výkonu zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy.

Ako definovať miesto fyzické miesto realizácie projektu?

Fyzické miesto realizácie projektu je definované miestom umiestnenia zariadenia resp. jeho častí. V zmysle časti 6.A formuláru ŽoNFP je potrebné definovať miesto realizácie projektu na najnižšiu možnú úroveň. Napríklad v prípade montáže FVZ / FVE na streche budovy je najnižšia možná úroveň

² V tomto príklade sa uvažuje s investičnými výdavkami na kontrafaktuálnu investíciu vo výške 453 000 EUR. Táto hodnota bola stanovená na základe výpočtu v zmysle bodu 1.3 Prílohy č. 10 ŽoNFP – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov, podkapitoly 3.1 Príručky pre žiadateľa.

definovaná súpisným číslom budovy a poznámkou v zmysle „*umiestnenie na streche budovy*“. Ak je FVZ / FVZ inštalované na pozemku, potom je najnižšia možná úroveň definovaná súpisným číslom pozemku a v prípade relevantnosti aj bližšou špecifikáciou umiestnenia na pozemku.

Do akého okamihu je potrebné ukončiť realizáciu hlavných aktivít? Ak žiadateľ využije preddavkové platby, môže ukončiť realizáciu hlavnej aktivity projektu do 30.6.2024?

V zmysle čl. 1 ods. 3 Prílohy č. 1 - Všeobecné zmluvné podmienky Vzoru Zmluvy o poskytnutí NFP maximálna doba realizácie hlavných aktivít projektu (ďalej len „HAP“) nesmie prekročiť 31.12.2023.

Takto stanovená maximálna doba realizácie HAP vyplýva aj z ustanovení podkapitoly 4.3.5 *Príručky pre prijímateľa Operačného programu Kvalita životného prostredia pre oblasť podpory: Prioritná os 4* na ktorú odkazuje Príloha č. 2 výzvy *Príručka pre žiadateľa*.

V zmysle uvedeného platí, že maximálna doba realizácie HAP v rámci tejto výzvy nesmie prekročiť 31.12.2023 ani v prípade využitia preddavkových platieb.

Zároveň poznamenávame, že v zmysle podmienky poskytnutia príspevku (ďalej len „PPP“) č. 22 výzvy musia byť výdavky projektu v súlade s podmienkami oprávnenosti výdavkov definovanými aj v *Príručke k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty OP KŽP* (ďalej len „Príručka k OV“), verzia 2.9. Príručka k OV v podkapitole 3.1 ustanovuje, že „*výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený Prijímateľom medzi 1. januárom 2014 a dňom ukončenia realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2023*“, pričom za dátum vzniku výdavku sa považuje dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ktorý je jednou z náležitostí účtovného dokladu.

Podmienka časovej oprávnenosti výdavkov vyplýva z čl. 65 *Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013* v platnom znení (ďalej len „všeobecné nariadenie“), v zmysle ktorého je výdavok oprávnený, ak vznikol prijímateľovi a bol zaplatený medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2023.